

**Eminentissimi Ac Reverendissimi Domini, D. Joannis
Baptistæ, Cardinalis De Luca, Theatrum Veritatis Et
Justitiæ, Sive Decisivi Discursus**

Ad Veritatem Editi In Forensibus Controversiis, Canonicis & Civilibus, in
quibus in Urbe Advocatus, pro una partium scripsit, vel Consultus
respondit ; Cum Indicibus Argumentorum, Causarum ac Rerum
luculentissimis. Opus Tam Judicibus, Quam Causarum Patronis, atque
omnibus in utroque Foro ...

De Fideicommissis, Primogenitvris, Et Majoratibvs

Luca, Giovanni Battista de

Coloniae Agrippinae, 1690

Disc. XLII. Romana vineæ, seu fideicommissi de Monte. De eadem materia
concurus fœminarum, An scilicèt veniant sub nomine filiorum, nepotum,
& descendentium, ita ut masculinum concipiat fœmininum, ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74060](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74060)

Ad quod comprobandum, ponderabam gravamen restitutionis faciendæ piis locis, quod mulieribus tantum injunctum legitur, ibi, *deficientibus mulieribus substituit*, unde masculi cognati, quatenus dicendi essent vocati, nullibi leguntur gravati, itaut substitutio piorum locorum evanesceret, & bona fierent libera contra nimis claram & explicitam testatoris voluntatem, ut ultimo loco ad dictos substitutos utpotè manus mortuas & perpetuas bona omnino deventura sint.

Quamvis autem ex præmissis non improbabiliter dici posset potiora videri jura piorum locorum minus tutum judicando primum fundamentum successione hujus feminae ex prima vocatione nepotum, pronepotum & descendentium, Tum quia litera testamenti ad oculum ostendebat feminas non nisi in omnimodum defectum omnium masculorum vocatas esse, unde resultabat indubitanter masculinam qualiter post filios adjectam omnibus in dicta oratione contentis convenire, Tum clarius, quia species fatuitatis videtur velle explicari vocationem tacitam, ac implicitam, ubi habemus expressam & literalem, unde cum testator literis cubitalibus post masculos vocaverit feminas, quas deinde ad exclusionem substitutorum in conditione posuit, non videbatur ad quid expetere earum vocationem aliunde, itaut hoc fundamentum esset de illis, quæ vel non sunt necessaria, vel non sufficiunt, quia si testator qualiter agnaticam in feminis non desideravit, habebamus vocationem explicitam, etsi desideravit, non poterat esse majoris efficacis vocatio implicita, quam explicita.

Non tamen dicebam resolutionem posse de positiva injustitia redargui, neque de facili recessum à decisis etiam in alia instantia sperandum esse, ut eventus docuit, quia cum atrix haberet suam intentionem fundatam in expressa vocatione feminarum, & e contra substituti ad elidendam deducerent exceptionem restrictionis ad agnaticam qualitatem non claram, ac expressam, sed implicitam & ambiguum, deductam ex interpretatione negari non poterat versari in casu dubio, qualis semper dicitur ille pendens ex conjecturis vel interpretatione, in quo plurimum versatur judicantis arbitrium, quod semper interponendum venit pro descendentibus, ac de sanguine testatoris in exclusionem piorum locorum, quorum utpotè non morientium, superexistentia est semper certa, itaut non sit eis auferre, sed differre successione, quam durum videtur descendentibus testatoris tollere, quoties plusquam clara ejus voluntas non refragatur, & quia ob nimium dilatatas acquisitiones, quæ per pia loca irrevocabiliter sunt, rationabiliter Tribunalium usus Reipublicæ favore introduxit in dubio contra hujusmodi manus mortuas judicare debere, ut in specie firmatur per *Rotam in Romana restitutionis dotis* 14. Decembris 1657. coram Priolo in sine ubi concordantes, non improbabiliter intrante quoque ratione text. in leg. cum avus ff. de cond. & demonstr. & leg. cum acutissimi Cod. fideicom. de qua supra disc. 31.

***

ROMANA VINEAR

SEV

FIDEICOMMISSI

DE MONTE

PRO

MINERVA ET FELICE

DE MONTE

CVM

BENEDICTO SANTORIO

Casus decisis per Rotam pro Minerva
& Felice.

De eadem materia concursus feminarum An scilicet veniant sub nomine filiorum nepotum, & descendentium, itaut masculinum concipiat femininum, nec Et quid ubi præteritur contemptu natio; Et quando hujusmodi contemptio adesse dicatur, præsertim an agnatis ratio adjecta alicui prohibitioni contemplationem inducat pro exclusionem feminarum, aut fideicommissum ad totam familiam.

SUMMARYM.

- 1 **F** Acti series.
- 2 Resolutio causa.
- 3 De exceptionibus datis per alteram partem.
- 4 De vulgari anomala seu in fideicommissis per quoslibet subingreditur locum patris, & restitucio.
- 5 An Bulla Baronum suffragetur creditori habentiam fideicommissi.
- 6 An procedat in intruso & injusto possessore.
- 7 De regula quod masculinum concipit femininum sub nomine filiorum & nepotum veniant feminae.
- 8 Fortius ubi dispositio concepta est materna lingua, de differentia inter linguam latinam & matrem.
- 9 Regula de qua num. 7. limitatur ubi contemplatio agnatio.
- 10 Femina non conservant agnationem præsertim in Italia, quidquid sit in Hispania.
- 11 Quando ratio conservationis agnationis adjecta prohibitioni sit accessorie & consequitive vel præter literas.
- 12 Agnationis contemplatio in dubio non præsumitur bene & concludenter probanda est.
- 13 Ratio conservationis agnationis ubi etiam non præteritur inductionem vel extensionem patris, satis tamen attenditur pro conjectura interpretatione.
- 14 Declaratur quando id procedat, & de differentia inter rationem adjectam prohibitioni agnatio vel adjectam exclusioni fisci, & Restitutio.

- 15 A fideicommissio in casu delicti non inferitur ad illud in casu mortis.
- 16 Idem à dispositione in exclusionem Religiosorum & Monasterii.
- 17 Habenti regulam sufficit eam allegare ac offuscare probationem limitationis, quæ in dubio non præsumitur.
- 18 Ponderantur conjecturæ excludentes contemplationem agnationis.
- 19 Quando ulterior substitutionum progressus sit in proposito considerabilis nec ne.
- 20 Quod femina succedat etiam in fideicommissu agnationis, atque illa de linea admittitur præferantur masculis aliarum linearum remissivè.
- 21 Fortius ubi familie sunt diversæ, seu quantum eadem atamen postea distincta.
- 22 Commendatur stylus Curia Romana effugiendi superfluitates ac evagationes, in quibus exteri immorari solent.

DISC. XLII.

Um Cardinalis de Monte in decrepita ætate ac morti proximus testamentum condidisset cum jurata promissione de illud non revocando, in quo instituerat quosdam Religiosos, Guidobaldus ex fratre nepos in Civitate Pisauræ patria moram trahens, de hoc certioratus caniculari tempore Urbem accessit, testamenti prædicti revocationem ac patri ad breve tempus defuncti obtinuit hæreditatem, quæ tamen ejus mortis causa fuit, dum ad patriam reversus ob aeris mutationem ac itineris incommoda infirmatus obiit, atque in testamento in ea infirmitate condito, dum adhuc existeret in magno iracundiæ calore contra dictos Religiosos, in bonis paternis & maternis, ac aliis in patria & alibi prius per eum possessis, liberè & absque aliquo substitutionis onere iussit Abbatem Honuphrium fratrem, in his verò, quæ à dicto Cardinali proveniebant, hæredem instituit Alexandrum alterum fratrem Episcopum Eugubinum, cui substituit præfatum Honuphrium clericum, & huic Joannem alterum fratrem seculararem, ejusque filios, nepotes, & pronepotes in infinitum, dictoque Joanne sine filiis morienti, substituit Rainerium ex Francisco Maria altero fratre prædefuncto nepotem, quo pariter moriente absque filiis, vocavit proximorem de ejus domo, prohibendo institutis, & substitutis sub pœna caducitatis, ne linerent præfatos Religiosos directè vel indirectè se ingerere in hujusmodi bonis, ac etiam inhabilitando ad dictam successionem, vel ea obtenta privando ingredientes quamcunque Religionem, præsertim præfatum, adjecta ratione, quia desiderabat dictam hæreditatem & bona semper conservari in ejus familia pro majori ejus manutentione & conservatione.

Obiit post testatorem Alexander, cui successit Honuphrius, quo vivente, obiit Joannes superstitibus Minerva & Felice filiabus in infanti ætate constitutis, atque sequuta ad breve tempus etiam morte Honuphrii, Rainerius bona prædicta occupavit, illorumque aliqua distraxit, præsertim vineam in Urbe Benedicto Santorio qui sequuta etiam morte Rainerii sine filiis, timens distarum sceminarum molestias, curavit reportare cessionem jurum à Carolo & Francisco de Monte collateralibus, testatori sexto gradu civili, Rainerio autem septimo gradu conjunctis; Præfata autem Felix & Minerva effectæ majores ac nuptæ prætendentes dicti fideicommissi purificationem ad earum favorem, per obitum dicti

Honuphrii sequutam esse, judicium immisionis ad dictam vineam contra Sanctorium instituerunt coram A. C. à quo sententiam favorabilem reportarunt, atque commissa causa appellationis in Rota coram Cerro, & sub die 20. Martii 1665. proposito dubio, An eis danda esset immisio, affirmativa prodiit resolutio eisdem actricibus favorabilis, & in hoc statu causa reperitur.

In hujusmodi autem disputationibus in utroque Tribunali habitis, reus conventus ad excludendas actrices plures deducebat exceptiones, Primo scilicet illam caducationis substitutionis præfati Joannis, ejusque filiorum & descendendum ob ipsius prædecessum adhuc vivente Honuphrio primo substituto; Secundo ob qualitatem Baronalem concurrentem in dicto Rainerio, qui alienationem fecerat ex causa aeris alieni per eum contracti, stante Constitutione 41. Clementis VIII, quæ vulgo *Bulla Baronum* dicitur; Et tertio quod sub nomine filiorum & descendendum dicti Joannis non venirent actrices tanquam femina, cum ageretur de fideicommissu agnatio, ac habente agnationis contemplationem, qua concurrente, masculinum non concipit femininum, ideoque dicebat factum esse casum ultimæ substitutionis ad favorem proximorum de domo, quales erant præfati Carolus, & Franciscus, quorum jura ipse obtinuerat.

Prima exceptio de facili sublata fuit cum responsione Vulgaris in fideicommissu, quam vulgo Anomaliam dicimus, per quam filius subingreditur in locum patris, atque corrupto antecedenti gradu, ita subintrat sequens juxta receptam theoreticam *Bart. in l. quamdiu num. 10. ff. de acquir. hæred. dum nulla concurrebat conjectura, quæ suaderet diversam testatoris voluntatem disponendi per nudam fideicommissariam, atque faciendi, ut nostri dicunt, fideicommissum merè graduale, juxta limitationem deductam ex altera pariter recepta theoretica *Angeli in eadem leg. quamdiu, ex iis quæ pluries habentur infra in hac materia vulgaris anomalæ, præsertim in Perusina dis. 107. & insinuantur supra in Mutineni fideicommissi de Rangonis, & in Reatina fideicommissi de Vecchiarellis dis. 17. & 18.**

Alteri exceptioni deductæ ex Bulla Baronum, plures ego & ceteri pro actricibus scribentes dabamus responsiones, quas *Rotalis decisio in s. finali* generaliter dicit subsistentes, signanter verò laudat ac exprimit illam, quod cum dictus Sanctorius certam scientiam dicti fideicommissi haberet, juvari non poterat dicta Bulla, ignorantibus tantum opitulante, non autem scientibus ex fundamento constitutionis 117. *Urbani VIII. quæ vulgo Bulla Archivi dicitur, dictæ alterius Bullæ Clementinæ moderatoria.*

Ista responsio quamvis etiam per se scribentem tanquam Advocatum deducta esset, atamen non placebat, parumque rura videbatur, cum in meo sensu dicta moderatoria Constitutio Urbani non intret nisi illius præcisa forma impleta, ex iis quæ ex professo habentur acta in *Romana Bulla Archivi sub tit. ex feudis ad materiam Bullæ Baronum discurs. 87.* Eodem tamen veritatis sensu retento firmiter credebam dictam Bullam Baronum non incurrere ex alio motivo, in quo ego potissimum insistebam, quod scilicet dicta Bulla locum non habeat in possessore intruso, ut ibidem & alibi dicto tit. de feud. ad materiam dictæ Bullæ, & qualis dicendus erat dictus Rainerius ulterior substitutus, dum ex infra dicendis erant prius substituti filii & descendentes Joannis, in quorum non existentia casu ipse subsidiariè vocatus erat, ideoque

ideoque nullum jus unquam habuit ob dictorum filiorum existentiam.

Major igitur ac penè tota disputatio fuit super tertia exceptione, An scilicet sub nomine filiorum nepotum & descendantium dicti Joannis venirent feminae, ita ut masculinum conciperet femininum super quo puncto scribentes pro reo convento non negabant regulam affirmativam hodie in ultimis præsertim voluntatibus receptissimam, pluries supra in præcedentibus firmatam, indefinitè procedentem live Latino sermone live materna lingua tale masculinum conceptum esset *Theaur. decis. 188. num. 13. Giurb. decis. 32. num. 11. in fin.* multo magis ac extra difficultatem, ubi materna lingua seu italico idiomate, in quo ex communi usu loquendi, præsertim quoad nepotes & ultiores descendentes non datur illa distinctio vocabulorum, quæ juxta distinctionem sexuum datur in lingua latina; Satisque refert dispositionem una vel altera lingua concipi, quoniam in casu conceptionis in lingua latina verba intelligenda veniunt secundum interpretationem juris, in altero autem attenditur ipse loquendi usus de facto, ut advertitur per *Rotam in Romanæ reversionis concord. a 14. Martii 1650. coram Corado impress. post Salgat in labyrinth. creditorum decis. 26* & ad aliud propositum ponderatur *decis. 216. num. 3. par. 2. rec.*

Institabant tamen in limitatione pariter tecepta juxta theoreticam *Bart. in l. heredes meis. cum ita num. 4. ff. ad trebell.* pluries etiam supra in præcedentibus enunciata, ubi scilicet ageretur de fideicommissis agnaticis, ac in dispositionibus habentibus agnationis contemplationem, quam in hac facti specie claram, ac in verbis expressam dicebant in ratio ne ut supra per testator in assignata occasione exclusionis Religiosorum, ut scilicet bona in familia conservarentur pro ejus manutentione & propagatione multum indistinctè super dictis verbis, *manutentione, & propagatione*, quæ non bene congruunt foeminis, cum ista sint agnationis & familia finis, ideoque per eas familia manuteneri & propagari non possunt, attentis præsertim Italia moribus, quidquid sit de illis Hispaniæ, ut pluries præcedentibus advertitur, præsertim verò in *Neapolitana de Lanavis disc. 34.* Insistendo etiam super formula s. u. contextu sermonis, quod scilicet dicta ratio non staret dependenter, & consequutivè seu famulativè prohibitioni, sed potius principaliter, & de per se per novam periodum novæ orationis inceptivam juxta vulgarem distinctionem deductam *ex celebri consil. 616. Decii*, quod reputatur in materia magistrale, & de qua pluries infra super articulo seu materia, An & quando hujusmodi ratio adjecta alicui prohibitioni, illi præsertim alienationis ampliet fideicommissum, illudque extendat ultra personas expressas ad universam familiam seu universum genus, cui talis ratio congruat.

His tamen non obstantibus, etiam cum sensu veritatis, dicebam potiora esse jura dictarum foeminarum ex defectu applicationis ad factum præfate limitationis alioquin in suo casu veræ, cum non concurreret dicta contemplatio, quæ est limitationis fundamentum; Verius enim ac receptissimum est, agnationis contemplationem, aditum præsertim specialem effectum, potissimum verò in simplicibus fideicommissis primogenituræ, vel majoratus ordinem non habentibus in dubio non præsumi ex collectis apud *Capp. Larr. decis. 127. num. 36.* ubi quod coniecturæ debent esse evidentes & vehementissimæ quo etiam habetur apud *Rotam decis. 144. num. 3. par. 7. rec. apud Merlin. decis. 890. num. 6. decis. 34.*

num. 7. post Censul. ad Peregr. & alias satis super ter.

Ista verò per obatio in præfenti non adeo, enim in verbis ut supra testator adiecit distinctionem conservationis & propagationis familiaris, quæ, ut bene per scribentes in contrarium dicitur non caderet supra inlinuata distinctio, An alibi starent accessorie & consecutive in eadem ratione vel principaliter in oratione separata vel ejusdem initium, quoniam talis distinctio certè diverium est. Et tum extendendi fideicommissum ad personas vel casus expressos, secus autem ad certum interpretationis, vel probationis aut contrariæ, juxta ea quæ infra frequenter hoc eod. titulo habemus in materia hujusmodi rationis, quæ ad fideicommissum in casu delicti, quod ex ea ratione tum extendendi fideicommissum de casu delicti seu illud de novo inducendi, satis tamen attenditur pro conjectura vel interpretatione dubia distinctionis.

Attamen dicebam id esse alicujus momenti pro obatio aliæ in idem accederent conjectura, cum quæ ista quoque annectenda veniret ad faciendum magis & pro regula, ut *singula quæ non præsumuntur* autem, ubi ea est sola & de per se considerari potissimè verò ubi adjecta non est prohibitiõ nationis, quo casu verè & propriè intrat in præfatis supradictæ distinctionis derivatis *ex cons. 616.* juxta ea quæ magis aliter plures casus distinctè habentur in *Beneventana coram Celfo inter fratres 228. alias 58. post Michalor de fratribus*, sed non est exclusio Filii vel Religiosorum.

Magna liquidem differentia est inter unum & alterum, prohibitio enim alienationis in bonis connaturalis est fideicommissum simpliciter ordinato in casu mortis, illaque inest de jure, propterea ubi adest fideicommissum expressum, nullo indiget vestimento d. c. rationis, quod non necessarium est ad effectum, ut ex illa rebus rem fideicommissum conservatorium, & res resolvatur in consilium; Expressio autem inest de jure neque fatua est, sed bene operatur tanquam inductiva nullitatis actus, alias non tantis ex sola prohibitione legis, sed bene quæ huic accessit etiam prohibitio hominis.

Non sic est in casu dictarum aliarum prohibitionum, seu exclusionum Filii vel Religiosorum, in am juxta unam opinionem, licet minus veritas talis ratio ex rimenda est ad hujusmodi prohibitionem salvandam, cum alias de validitate dubium pesserit utpotè in odium Filii vel Religionis, quæ in terminis exclusionis Filii habentur in *Regal. ad materiam confiscationis disc. 160.* & in terminis exclusionis Religiosorum habetur in *disc. 64. & in aliis*; Unde propterea in omnibus conclusio quod ab hujusmodi ratione adjecta fideicommissum ordinato in casu delicti non interdicat fideicommissum restitutorium in casu mortis, ut teris relatis apud *Othob. decis. 255. num. 19. & decis. 258. per totum*, quæ reputatur in materia magistrale *decis. 258. num. 6. & 7. par. 1. rec. Romana census II. Martii 1652. & 14. Februarii 1653. coram eodem Cerro, & quotidie, & in terminis exclusionis Religiosorum Covarr. lib. 1. cap. 19. num. 11. Carena resolut. 29. num. 11. & 61. num. 18.*

Clarius verò ac pro meo judicio extra controversiam, quia non solum ista circumstantia erant, & de per se ad hunc effectum non videbatur

ciens, etiam si alia in contrarium non urgerent, sed etiam quia multa concurrebant huiusmodi contemplationem excludentia, quæ huic unicæ contrariæ conjecturæ præponderare videbantur, & tamen, ut sæpius alibi hoc eodem titulo advertitur, observabam sufficere, quod ista contrariæ conjecturæ offuscarent vel debilitarent conjecturas contrarias, ne ex istis resultare diceretur illa concludens probatio, quæ necessaria est pro limitatione in dubio non præsumenda, ut ita fundata remaneat intentio habentis pro se regulam, quam allegare sufficit iuxta vulgarem decisionem *Manrica decisione 251. num. 4.* cum aliis per *Barbos axiom. 198.*

Plura enim urgebant, quasi ad evidentiam probantia, testatorem non habuisse in animo agnationis conservationem, solumque ita dictam rationem affectasse ad se reddendum tutum de va iditate exclusionis Religiosorum ob illorum abhorrentiam quam in eo iracundiæ calore habebat ex causa superius enunciata; Primò siquidem si id in animo habuisset, verisimiliter idem potius ordinasset in bonis stabilibus antiquis domus in patria & alibi existentibus, magisque conspicuis. & cum quibus absque dubio magis familiæ decor ac memoria conservaretur, & tamen illa reliquit libera, & sine aliquo vinculo uni ex fratribus, qui erat clericus non habilis ad familiæ propagationem & conservationem; Secundò in idem, quia cum haberet Rainerium ex fratre primogenito nepotem juvenem, & habitum ad filiorum procreationem, & qui ob lineæ prærogativam facturus erat figuram Domini seu capitis domus iuxta nobilitum familiarum consuetudinem, hic potius ejusque descendencia masculina, tam in bonis antiquis patriæ, quam in istis controversis vocari debuisset, & tamen eo neglecto vocati fuerunt primò clerici, deindeque Ioannes frater quartogenitus; Tertio quia postea fuerunt in conditione filii & descendentes dicti Joannis simpliciter absque aliquo adjecto masculinitatis, unde propterea ad faciendum defecere posteriores substitutiones veniebat tam masculi quam femine, quod etiam successivè factum fuit cum dicto Rainerio, nunquam exprimendo masculinam qualitatem, ut verisimiliter factum esset, si id in animo testator habuisset; Et quartò quia neglexit illam alienationis prohibitionem, quæ rigoro summoque studio ordinari solet in perpetuis & successivis fideicommissis cum huiusmodi contemplatione ordinari solitis, quæ omnia insimul juncta, nimis clarè concludere videbantur, cum tamen ut supra sufficeret, quod ita offuscarent, dubiamque redderent contrariam probationem.

Uterior autem tot substitutionum progressus, præsertim ultimæ ad favorem proximioris de familia, unde magnum huiusmodi contemplationis argumentum resultare solet, non videbatur multum considerabilis, dum non erat successivus, & cum progressu in toto genere respectivè de uno in alterum, itaut includeretur implicita reciproca, sed per speciem vulgaris, seu primæ fideicommissariæ simplicis terminantis in primo, quatenus ex eo supersessent filii, sive masculi sive femine juxta receptissimum ac vulgare *conf. 21. Oldradi*, & sic ad evidentiam patere videbatur, ita in hac specie bonorum dispositum esse ob solum timorem testatoris, ne illa ab ejus fratribus vel nepote absque prole decedentibus transitum facere possent ad abhorritos Religiosos.

Præsertim dictæ actrices, vel earum viri huiusmodi litem assumerent trahentem secum *Cardin. de Luca de Fideicommissis.*

sequentiam recuperationis aliorum bonorum pariter distractorum, plures clari nominis juris Consultos consuluerunt, præsertim verò utrumque *Aldogradum patrem & filium*, ut patet ex copioso consilio registrato *inter controversas Aldogradi filii contror. 38.* ubi cum eo magis copioso ac elaborato, aliqualiter tamen evagativo stylo, qui extra Curiam Romanam ferè generaliter practicari videtur, præmissa etiam deducuntur; Atque tam illi quam alii ulterius progrediendo doctè ac elaboratè probabant, quod ubi etiam contemplata esset agnatio, adhuc tamen fideicommissum conveniret istis fœminis, quæ cessante præsertim concursu masculorum dicuntur etiam agnatæ, ac succedunt in fideicommissis agnatis, quæ expressam agnationis contemplationem habent, non obstantè concursu distorum aliorum masculorum utpotè de diversa linea, qui propterea postponendi essent fœminis hujus lineæ prius vocatæ & admittæ.

Quod ego clarius procedere observabam, stante huiusmodi familiarum separationem cum diverso adjecto, quamvis revera ab eodem stipite descenderent, cum Cardinalis testator, ac Rainerius ejus frater, & successive dicti nepotes & pronepotes nuncuparentur, de *Monte Baroccio*, dicti verò alii transversales, ex quorum juribus reus tuebatur, nuncuparentur de *Monte S. Maria* unde intrare videtur celebre *consil. Soccini inter cons. Curtii senioris conf. 40.* cum quo pertranseunt *Paris. conf. 51 num. 10. lib. 1. Peregr. conf. 57. lib. 5. Aldograd. conf. 79. num. 56. & sequen. lib. 2. Rovit. conf. 27. lib. 1.* & habetur in proposito latius & ex professo infra in *Romana primogenitura de Capisuechis disc. 50.*

Verum expediens iudicatum non fuit huiusmodi inspectionem assumere utpotè parum ipsi astricibus proficuum, ob dubium quod resultare posset, ut posita contemplatione agnationis, post earum mortem bona transitum facere deberent ad prædictos vel alios agnatos, & non possent transmitti ad proprios filios & descendentes qui cognati exituri sunt; Unde propterea huiusmodi exteriorum consilia, ad quamdam solam instructionem deservientia, in disputatione causæ neglecta fuerunt, dum habebatur solidius ac utilius motivum vocationis astricum, earumque filiorum & descendentium sub generali vocabulo nepotum, pronepotum, & descendentium Joannis absque discretionem sexus, vel agnationis, cujus contemplatio verè adesse non videbatur, ideoque iusta & probabilis visa est resolutio; Et quidem in hoc verè admirabilis summaque commendatione dignus videtur Romanæ Curie stylus strictè, & quo magis brevius, eo laudabilius insistendi super motivis ad rem facientibus effugiendo superfluas evagationes; Licet apud ignarum vulgus, quod iudicium efformare solet ex numero paginarum, vel ex copia allegationum super iis principiis, quæ tanquam notoria supponenda sunt, & in quibus scribens potius copiosa quam Doctoris partes implet siccum ac parùm elaboratum dicere soleat dictum adeo commendabilem, ac omninò imitandum styllum, quem etiam in Curia, ut dicto vulgo placeamus quandoque corrum-pimus.

LUCA
de
armentis
teat
CVI
9